

РЕШЕНИЕ

№ 165

гр. София, 08.03.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

**СОФИЙСКИ ОКРЪЖЕН СЪД, I ВЪЗЗИВЕН ГРАЖДАНСКИ
СЪСТАВ**, в публично заседание на осми февруари през две хиляди двадесет
и трета година в следния състав:

Председател: Дора Д. М.а

Членове: Росина Н. Дончева

Георги Ст. Мулешков

при участието на секретаря Цветанка П. Младенова Павлова
като разгледа докладваното от Росина Н. Дончева Въззивно гражданско дело
№ 20231800500022 по описа за 2023 година

Производството е по реда на чл.258 от ГПК.

С решение № 147 от 11.11.2022 г., постановено по гр.д.№ 1700/2021 г., РС-Ботевград е отхвърлил като неоснователни обективно кумулативно предявените от ищеца К. А. З. от гр. Л. срещу „А. Х.“ АД – клон Б., искове с правно основание чл. 344, ал. 1, т.1, т. 2 и т. 3 от КТ за признаване на уволнението му за незаконно и отмяна на Заповед за дисциплинарно уволнение № ../..... г. на управителя на „А. Х.“ АД – клон Б. Х. Ц.С.; за възстановяване на заеманата преди уволнението длъжност „кранист“ и за заплащане на обезщетение по чл. 225, ал. 1 и ал. 2 от КТ за времето, през което е останал без работа вследствие уволнението и през което в периода от 29.03.2021 г. до 21.05.2021 г. е работил на по-нископлатена работа, за срок от 6 месеца в размер на 5 983,20 лева.

Недоволен от така постановеното решение ищеца в

първоинстанционното производство К. А. З. го обжалва изцяло, чрез адв. И. К.. Твърди, че решението е неправилно и незаконосъобразно, постановено в нарушение на процесуалните правила. Навежда оплаквания, че от събраните по делото доказателства не се установявало, че ищецът е извършил твърдяното деяние. Излага, че нито един от разпитаните трима свидетели не е бил очевидец на извършеното нарушение, а свидетелите са служители на ответното дружество, поради което са заинтересовани от изхода на спора. В представената по делото докладна записка се споменавало единствено името на лицето А. М. О. като извършител на присвояването на гориво и никъде не фигурирало името на ищеца. Излага, че протоколът от 10.03.2021 г. не е оспорен от страните по делото, подписан е от съставената от работодателя комисия и нямало пречка да се цени и неговото съдържание. Същото се отнасяло и до докладната записка от М. М. до изпълнителния директор на дружеството. Липсвали доказателства, че З. е източвал гориво, наливал го е в туби и го е товарил в автомобил. Искането за обяснения от работника касаело периода 01.09.2020-28.02.2021 г., а същият е наказан за извършено нарушение на 03.03.2021 г. По същество искането е да бъде отменено решението изцяло и вместо него да бъде постановено друго, с което предявените иски да бъдат уважени. Претендира разноски за двете инстанции.

Въззиваемата страна „В. П.“ АД /със старо наименование „А. Х.“ АД/, чрез пълн. адв. Х. М. от САК в депозирания отговор, оспорва жалбата. По същество моли да бъде потвърдено изцяло решението на първоинстанционния съд. Претендира разноски.

За да се произнесе Софийският окръжен съд взе предвид следното:

Производството пред РС-Ботевград е образувано по предявени от К. А. З. против „В. П.“ АД /със старо наименование „А. Х.“ АД/, иски с правно основание чл. 344, ал. 1, т. 1, т.2 и т. 3 КТ, вр. с чл.

225, ал. 1 от КТ.

Ответникът „А. Х.“ АД – клон Б. е депозирал отговор, в който е оспорил предявените искиове.

След самостоятелна преценка на доказателствата по делото поотделно и в тяхната съвкупност, въззивната инстанция приема от правна страна следното:

Въззивната жалба е допустима, подадена е в предвидения за обжалване срок от страна, която има интерес от обжалването и е срещу подлежащ на обжалване съдебен акт.

Съгласно разпоредбата на чл. 269 от ГПК въззивният съд се произнася служебно по валидността и допустимостта на решението, като по останалите въпроси е ограничен от посоченото в жалбата.

С оглед извършената от съда служебна проверка по реда на чл.269 ГПК настоящият съдебен състав констатира, че обжалваното решение е валидно и допустимо.

Предявените обективно съединени искиове по чл.344, ал.1, т.1, т.2, т.3 КТ вр. чл. 225, ал. 1 от КТ са основателни и доказани.

По отношение на иска по чл. 344, ал. 1, т. 1 КТ:

Процесното трудово правоотношение е било прекратено, на осн. чл. 195, вр. чл. 188 т. 3 и чл. 190, ал. 1, т. 4 и т. 7 от КТ, поради налагане на дисциплинарно уволнение на К. А. З. за следното нарушение: на 03.03.2021 г. е допуснал увреждане на имуществото на работодателя и разпиляване на материали, като е участвал в присвояване на гориво от автоцистерна на „А. Х.“ АД и наливането ѝ в нерегламентирани съдове /туби/, разположени в собствения му автомобил, което съставлява нарушение на трудовата дисциплина по чл. 187, ал. 1, т. 9 КТ. Посочено е, че извършените дисциплинарни нарушения са тежки, съществени и особено вредоносни за работодателя, като с поведението си работникът е увредил имуществено работодателя. Посочено е, че лицето е било изслушано

на 10.03.2021 г. и е признало извършените нарушения, поради което не съществуват основания за освобождаване на работника от отговорност за извършените дисциплинарни нарушения. Трудовото правоотношение с работника е прекратено, считано от 29.03.2021 г. и видно от самата заповед същата е връчена на ищеца на същата дата- 29.03.2021 г., удостоверено с негов подпис.

Първото процесуално действие след установяване на нарушителя и неговото нарушение/я, което работодателят е длъжен да извърши, представлява задължението му преди да наложи съответното дисциплинарно наказание да изслуша служителя или да приеме писмените му обяснения. Чрез тази законоустановена процедура се дава възможност на субекта на дисциплинарна власт да прецени по-точно и отношението на служителя към нарушението, от една страна, както и обезпечава възможността на служителя да се защити в рамките на тази опростена дисциплинарна процедура. Това налага изследване, поискано ли е от работодателя представянето на такива, за какви нарушения и дали те съвпадат с посочените в заповедта. Обясненията на работника/служителя, които работодателят е длъжен да изиска съгласно чл.193 от КТ, трябва да са достигнали до субекта на дисциплинарната власт преди налагане на дисциплинарното наказание.

Съгласно трайната практика по чл. 290 от ГПК (Решение № 226 от 10.07.2013 г. на ВКС по гр. д. № 1298/2012 г., IV г. о., ГК, Решение № 126 от 26.06.2013 г. на ВКС по гр. д. № 1060/2012 г., III г. о., ГК, Решение № 137 от 1.06.2012 г. на ВКС по гр. д. № 982/2011 г., III г. о., ГК) "работодателят не е длъжен да уведомява работника/служителя, че е започнал процедура по ангажиране на дисциплинарната му отговорност ... Достатъчно е по разбираем за работника начин да бъде изложено за какво се искат обясненията."

Също така, практиката по чл. 290 от ГПК (Решение № 68 от 28.04.2014 г. на ВКС по гр. д. № 3145/2013 г., IV г. о., ГК, Решение №

290 от 31.03.2014 г. на ВКС по гр. д. № 2982/2013 г., III г. о., Решение № 174 от 3.06.2013 г. на ВКС по гр. д. № 691/2012 г., IV г. о., ГК, Решение № 319 от 18.07.2011 г. на ВКС по гр. д. № 197/2010 г., IV г. о., ГК, Решение № 225 от 5.04.2012 г. на ВКС по гр. д. № 375/2010 г., III г. о., ГК) застъпва категоричното становище, че искането на обяснения от работника не е подчинено на никакви формални изисквания, като не е задължително, поканата за изслушване да бъде в определена форма или да бъде предшествана от формално откриване на дисциплинарно производство, нито да се уведомява работника, че срещу него се открива такова производство. Важното е, работникът да е разполагал с възможност да даде обясненията си, след като се е ориентирал в обстоятелствата.

Според настоящия съдебен състав, тези изисквания в случая не са били изпълнени. Обяснения от работника са били поискани с писмо изх. № 25/05.03.2021 г. /връчено лично на К. З. на 08.03.2021 г./, като същият е поканен да се яви на 10.03.2021 г., в 10:00 часа в офиса на „А. Х.“ АД-клон Б. в с. С., общ. Б., производствена база-административна сграда, конферентна зала, за изслушване на обясненията по повод извършеното. На първо място обясненията са поискани за нещо различно, от това за което работникът е наказан. На следващо място касаят различен период на извършеното нарушение, а именно 01.09.2020 г.-28.02.2021 г., докато наложеното дисциплинарно уволнение е за нарушение, извършено на конкретна дата – 03.03.2021 г. Видно от искането за обяснения същите са изискани за следните нарушения: зареждане с гориво на поверената механизация само при необходимост от попълване на резервоара; издаване на първични документи, удостоверяващи достоверно зареждане на поверената механизация; неизпълнение на законни нареждания на работодателя – ежедневно отчитане на действително заредените количества гориво на машината, ежедневно отчитане на действителните моточасове работа на машината; злоупотреба с доверението на предприятието – отчитане

на неизвършени стопански операции по зареждане с гориво; увреждане имуществото на работодателя и разпиляване на материали, суровини, енергия и други средства – отчитане на гориво като изразходвано при работа на машината. В искането за обяснения никъде не се споменава и не са искани от К. З. обяснения за присвояване на гориво от автоцистерна и наливането ѝ в нерегламентирани съдове /туби/, разположени в собствения му автомобил. Видно от представената длъжностна характеристика на длъжността „кранист“, работникът няма описани задължения да зарежда с гориво поверена механизация, да издава първични документи, удостоверяващи достоверно зареждане на поверената механизация, да извършва стопански операции по зареждане с гориво и т.н., което е в противовес с поисканите писмени обяснения /виж длъжностна характеристика л. 56-58 от делото/. Ето защо съдът приема, че формално обяснения са поискани от работника, но за нещо различно, което не касае изпълнение на трудовите му задължения и за различен период от този, за който се твърди, че е извършил нарушението. Само на това основание издадената заповед за дисциплинарно уволнение се явява незаконосъобразна и уволнението следва да бъде отменено.

За пълнота следва да се посочат и други пропуски на субекта на дисциплинарна власт, водещи до незаконосъобразност на извършеното уволнение. Видно от представената докладна записка от М. М. – ръководител „А. и м.“ в ответното дружество, същият е уведомил изпълнителния директор, че на 03.03.2021 г., около 12,50 часа шофьорът на автоцистерна МАН с ДК№ – А. М. О., с която същият зарежда с гориво машините на обекта, е заловен до базата в с. Б. от Ц. И. /изпратен от М. М. да проследи движението на автоцистерната/ да налива гориво от цистерната с маркуч в пластмасови туби, около 20 литра всяка, не по-малко от осем на брой. Ц. И., като отговорник ГСМ, докладвал на Й. В., ръководител „А. и

м.“ към ЦУ, който от своя страна сигнализирай МВР за кражба на гориво. В представената докладва записка никъде не фигурира името на К. З., нито пък се твърди, че е извършил каквито и да било нарушения на процесната дата 03.03.2021 г.

Видно от представения протокол от проведена среща на 10.03.2021 г. по повод поисканите обяснения, К. З. не е признал извършените нарушения, противно на посоченото в Заповед № ../..... г. Същият е заявил, че А. му се обадил да слезе, като първоначално отказал, но после отишъл при него. Там имало 2-3 бели туби, които А. му казал да ги качи в личния си автомобил. К. отказал, но А. ги качил. Тогава се появил техническият ръководител и К. се върнал на работното си място. Няма представа къде следва да закара тубите. От дадените обяснения от работника не може да се направи извод, че същият признава, че е извършил присвояване на гориво. От събраните гласни доказателства също не може да се направи извод, че ищецът е извършил присвояване на гориво, чрез наливане в туби, разположени в собствения му автомобил. Нито един от разпитаните свидетели не е бил пряк очевидец на случилото се, нито пък има непосредствени впечатления за след това. От показанията на свидетеля Й. С. В. се установява, че имало сигнали за липсващо гориво, поради което започнала проверка, която не била насочена към господин З., а по-скоро била насочена към колегата, който управлявал ведомствената цистерна, която зареждала с гориво машините по обекта. Свидетелят знае от Ц. И., че К. и А. наливали гориво от цистерната. Свидетелят е присъствал на срещата на 10.03.2021 г., на която били искани обяснения от служителите. На нея К. заявил, че А. го помолил за помощ в обедната почивка и първоначално К. отказал, но после се съгласил. К. бил против да се товарят тубите в неговия автомобил. От показанията на И. И. /оперативен счетоводител в ответното дружество/ също се установява, че на срещата на 10.03.2021 г. К. З. дал обяснения, че отказал да качи тубите в багажника на автомобила

си, но въпреки това А. ги качил. При идването на Ц. И., З. се върнал на работното си място. От показанията на св. М. М. също се установява, че К. З. е отрекъл извършеното. Въпреки, че в протокола от 10.03.2021 г. липсва подпис на К. З., отразеното в него от протоколчика следва да се кредитира, тъй като се потвърждава от свидетелските показания и води до категоричен извод, че К. З. не е признал извършеното, противно на посоченото в заповедта. От съвкупната преценка на събраните доказателства не може да се направи извод, че ищецът е извършил нарушението, посочено в оспорената заповед. Други относими доказателства, установяващи извършеното от ищеца нарушение не са събрани /напр. разпит на свидетеля очевидец Ц. И./. Всички разпитани свидетели изразяват преките си впечатления от проведената на 10.03.2021 г. среща и преразказват това, което са чули от други служители, за извършеното на 03.03.2021 г. нарушение, поради което не могат да бъдат кредитирани.

По исковете за отмяна на незаконно уволнение, които имат конститутивен характер, доказателствената тежест за установяване законност на уволнението пада върху работодателя, съответно той трябва да докаже законното упражняване на потестативното право да уволни работника или служителя - решение № 224/23.06.2011 г. по гр. д. № 1184/2010 г. по описа на ВКС, ГК, III ГО; решение № 241/01.12.2016 г. по гр. д. № 1602/2016 г. на ВКС, ГК, IV ГО; решение № 68/03.05.2012 г. по гр. д. № 1808/2010 г. на ВКС, ГК, IV г.о. и др. Ето защо, в доказателствена тежест на работодателя е да установи, че е носител на субективното право на уволнение на посоченото в заповедта основание, което е упражнил законосъобразно.

По изложените съображения въззивният съд счита, че работодателят не е изпълнил доказателствената си тежест да установи осъществяването на предпоставките на уволнителното основание, регламентирано в нормата на чл. 330, ал. 2, т. 6 КТ. Това води до

незаконност на уволнението и налага неговата отмяна.

Уважаването на иска с правна квалификация чл. 344, ал. 1, т. 1 от КТ обуславя основателност и на иска за възстановяване на ищеца на работа, поради което първоинстанционното решение следва да бъде отменено и в тази му част.

Уважаването на иска по чл. 344, ал. 1, т. 1 от КТ е първата предпоставка за основателност и на иска с правна квалификация чл. 344, ал. 1, т. 3 от КТ, вр. чл. 225, ал. 1 от КТ.

Съгласно разпоредбата на чл. 225, ал. 1 от КТ, при незаконно уволнение работникът или служителът има право на обезщетение от работодателя в размер на brutното му трудово възнаграждение за времето, през което е останал без работа поради това уволнение, но не за повече от 6 месеца. Предпоставките за това обезщетение са: признаване на уволнението за незаконно; наличието на вреда за работника, съизмеряваща се в пропуснатото брутно трудово възнаграждение за времето след уволнението поради това, че е останал без работа /незает по трудово правоотношение/; причинна връзка между незаконното уволнение и оставането без работа. Видно от заключението на съдебно-счетоводната експертиза за периода от 29.03.2021 г. до 21.05.2021 г. дължимото обезщетение възлиза в размер на 5983, 20 лева. Пред РС-Ботевград са ангажирани доказателства /служебна бележка изх. № 60-04-06-167/05.01.2022 г. на „Бюро по труда“ Ловеч/, че ищецът е останала без работа след уволнението и е бил регистриран като безработно лице за периода от 06.04.2021 г. – 05.12.2021 г.. Ето защо съдът намира и този иск за основателен, поради което следва да се уважи до претендирания размер от 5904,00, а решението на РС-Ботевград в тази част, да се отмени.

По разноските:

Ответникът следва да бъде осъден да заплати на ищеца разноси в размер на 600, 00 лева за първоинстанционното производство,

съгласно представен списък по чл. 80 ГПК и на адвокат И. С. К. дължимото минимално адвокатско възнаграждение, за иска по чл. 344, ал. 1, т. 3 от КТ, вр. чл. 225, ал. 1 от КТ в размер на 625,20 лева, изчислено по реда на чл. 7, ал. 2, т. 3 от Наредба № 1 за минималните размери на адвокатските възнаграждения / в редакция ДВ бр. 68/31.07.2020 г./, тъй като договорът за правна защита и съдействие е от 20.05.2021 г.

За въззивното производство претендираното адвокатско възнаграждение е при условията на чл. 38, ал. 2 във вр. с ал. 1, т. 3 от Закона за адвокатурата и възлиза в размер на 710, 00 лева за исковете за отмяна на уволнението и възстановяване на работа, определено по реда на чл. 7, ал. 1, т. 2 от Наредба № 1/09.07.2004 г. и 890,40 лева за иска по чл. 344, ал. 1, т. 3 от КТ, определено по реда на чл. 7, ал. 2, т. 2 от Наредба № 1/09.07.2004 г., тъй като договорът за правна защита и съдействие е от 05.12.2022 г.

С оглед изхода на делото, работодателят следва да бъде осъден да заплати държавните такси за разглеждане на делото пред РС-Ботевград и въззивна инстанция, които са в размер съответно на 336, 16 лева и 118,08 лева за въззивното производство, както и 100, 00 лева платено възнаграждение за вещо лице.

Воден от горното, Софийският окръжен съд

РЕШИ:

ОТМЕНЯ решение № 147 от 11.11.2022 г., постановено по гр.д. № 1700/2021 г., по описа на РС-Ботевград И ВМЕСТО НЕГО ПОСТАНОВЯВА:

ПРИЗНАВА ЗА НЕЗАКОННО и отменя, на осн. чл. 344, ал. 1, т. 1 от КТ, уволнението на К. А. З. с ЕГН: ***** от гр. Л., ул. „Ц.

Ш.“ № .., извършено със заповед № ../..... г. на Управителя на „А. Х.“ АД-клон Б., с която на ищеца е наложено дисциплинарно наказание „уволнение“.

ВЪЗСТАНОВЯВА на основание чл. 344, ал. 1, т. 2 КТ К. А. З. с ЕГН: ***** от гр. Л., ул. „Ц. Ш.“ № .. на заеманата преди уволнението длъжност „кранист“ в „А. Х.“ АД-клон Б. /сега с ново наименование „В. П.“ АД/.

ОСЪЖДА на основание чл. 344, ал. 1, т. 3 от КТ, вр. с чл. 225, ал. 1 КТ, „В. П.“ АД, ЕИК, със седалище и адрес на управление гр. С., ул. „Т.“ № ..-.. да заплати на К. А. З. с ЕГН: ***** от гр. Л., ул. „Ц. Ш.“ № .. обезщетение в размер на 5904, 00 лв. /пет хиляди деветстотин и четири лева/, за времето през което е останал без работа поради уволнението – от 29.03.2021 г. до 21.05.2021 г.

ОСЪЖДА „В. П.“ АД, ЕИК, със седалище и адрес на управление гр. С., ул. „Т.“ № ..-.. да заплати на К. А. З. с ЕГН: ***** от гр. Л., ул. „Ц. Ш.“ № .. разноси за първоинстанционното производство в размер на 600,00 лева /шестстотин/ лева.

ОСЪЖДА „В. П.“ АД, ЕИК, със седалище и адрес на управление гр. С., ул. „Т.“ № ..-.. да заплати на адвокат И. С. К. адвокатско възнаграждение в размер на 625,20 лева за производството пред РС-Ботевград и 1600,40 лева за производството пред Софийски окръжен съд.

ОСЪЖДА „В. П.“ АД, ЕИК, със седалище и адрес на управление гр. С., ул. „Т.“ № ..-.. да заплати по сметка на Софийския

окръжен съд сумата от 554, 24 лв. /петстотин петдесет и четири лева и двадесет и четири стотинки/, съставляваща държавни такси и разноски за разглеждане на делото пред РС-Ботевград и Софийски окръжен съд.

Решението подлежи на касационно обжалване пред ВКС в едномесечен срок от съобщаване на страните.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____